

UZBEKISTAN

**“TURISTIK HUDUDLARNING
ZAMONAVIY KONTENTI:
muammolar va innovatsion yechimlar”**
xalqaro ilmiy-amaliy anjumani

International scientific and practical conference

**“MODERN CONTENT OF TOURIST
DESTINATIONS:
problems and innovative solutions”**

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

**“TURISTIK HUDUDLARNING ZAMONAVIY KONTENTI:
MUAMMOLAR VA INNOVATSION YECHIMLAR”**

**mavzusida xalqaro ilmiy-amaliy anjumani
TEZISLAR TO‘PLAMI
Buxoro shahri 2023-yil 16-iyun**

**СБОРНИК ТЕЗИСОВ
международной научно-практической конференции на тему
«СОВРЕМЕННЫЙ КОНТЕНТ ТУРИСТИЧЕСКИХ ТЕРРИТОРИЙ:
ПРОБЛЕМЫ И ИННОВАЦИОННЫЕ РЕШЕНИЯ»**

г. Бухара, 16 июня 2023 года

**International scientific and practical conference on the topic
"MODERN CONTENT OF TOURIST DESTIANTIONS: PROBLEMS AND
INNOVATIVE SOLUTIONS"
JUNE 16, 2023**

teng bo'lgan, 1991-yilda kompaniya 6mln yo'lovchiga va 100 ta dam olish manzillariga xizmat ko'rsatgan. Avia kompaniyalar klassifikatsiyasi qabul qilingan mezonlarga bog'liq bo'ladi va ular turlicha bo'lishi mumkin. Ammo, aviakompaniyaning asosiy klassifikatsiyasi yo'lovchi-kilometr dan keladigan daromadga bog'liq bo'lib, bunda daromad birligi bir yo'lovchini bir kilometr masofaga tashish bilan o'lchanadi. Aviakompaniyalar orasida alyanslar tuzish to'g'risidagi kelishuvlar ma'lum bir sohalar bilan bog'liq bo'lishi mumkin.

Tijoriy faoliyatning birlashishi, masalan "SwissAir", SAS va "Austrian Airlines", "European Quality Alliance" bilan tijorat bitimiga ega bo'lib, bunda ularning daromadi birlashadi, bronlashtirish va yo'lovchilarga xizmat ko'rsatish amalga oshiriladi. Ushbu alyansning a'zolari G'arbiy va Sharqiy Yevropa orasida jami yo'lovchi tashishlarning 42%ni tashkil qiladi. Shunga o'xshash bitimlar KLM va "Nord West" o'rtasida ham mavjud.

Hamkorlikda boshqaruv va investitsiyalashtirish borasidagi kelishuv samolyotlar xaridini, ustaxona xizmatlaridan hamkorlikda foydalanish, sug'urta shartnomalarini tuzish, aeroportlardan birga foydalanishni o'z ichiga oladi. Bunday kelishuvga misol qilib, Kennidi nomidagi Nyu York aeroportidagi "Japan Airlines" "Lufthansa" va "Air France" kompaniyalari tomonidan qurilayotgan yangi terminalni keltirish mumkin.

Ruziyeva M.T
BuxDU, o'qituvchi
Abdullajonov A. T
BuxDU, talaba

O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA MICE TURIZMINING MINTAQAVIY RIVOJLANISHI VA TUTGAN O'RNI

Annotatsiya: Ayni kunlarda O'zbekiston o'z iqtisodiyotining ko'plab sohalarida aql bovar qilmaydigan o'sishni ko'rsatmoqda. Eng tez rivojlanayotgan tarmoqlardan biri esa turizmdir. Mamlakat turizmida katta imkoniyatlar yaratilmoqda, viza tartibi o'zgardi va avvalgi O'zbekiston endi jozibador ishbilarmonlik va sayyohlik maskani sanaladi. Bu omillarning barchasi ulkan infratuzilmaviy loyihalar bilan birgalikda MICE turizmi uchun ideal sharoitlarni yaratadi. Uning mamlakatdagi rivojlanishi yana ham kengaydi.

Kalit so'zlar: MICE turizm, turizm, iqtisodiyot konferensiya, kongress, uchrashuvlar, mehmonxonalar, tadbir agentliklari

MICE (Meetings, Incentives, Conferences and Exhibitions) "Uchrashuvlar, rag'batlantirishlar, konferentsiyalar va ko'rgazmalar" tizimini anglatadi¹, u biznes sayohatlari xizmatlarining to'liq to'plamini taqdim etadi: aviachiptalar, poezd chiptalari, vizalarni qo'llab-quvvatlash, transfer, mehmonxonalarni bron qilish jamoa mqurish, qishloq sayohatlari, butun dunyoda va xususan O'zbekistonda koorparativ tadbirlarni tashkil etishni taminlaydi. O'zbekistonda bir necha yillardan buyon barcha turdagi xalqaro va mintaqaviy tadbirlar soni ortib bormoqda. Ko'rgazmalar, anjumanlar, kongresslar nafaqat O'zbekiston poytaxti Toshkentda, balki mamlakatimizning boshqa yirik shaharlarida Samarqand, Buxoro, Xiva shaharlarida ham tashkil etilmoqda. Yuqorida aytilganlarning barchasi yirik biznes tadbirlarini tashkil etuvchi kompaniyalarning O'zbekistonga bo'lgan katta qiziqishi natijasidir.

Mamlakatimiz uchun yirik kongress yoki konferentsiya birmuncha yangi narsa, shuning uchun ko'plab mahalliy va xalqaro tadbir agentliklari bizning imkoniyatlarimizni o'rganishni xohlashadi. Buning ustiga, O'zbekistonda faol turizm, tarixiy obidalarini ziyorat qilish, davolanish va hordiq chiqarish uchun keng imkoniyatlar mavjud. Va, albatta, bu omillarning barchasi tadbir dasturi muhokama qilinayotganda o'z rolini o'ynaydi. Hammaga ma'lumki, MICE turizmi shunchaki uchrashuvlar yoki muzokaralar emas; shuningdek, madaniy tadbirlar va tadbir ishtirokchilarining bo'sh vaqtini mazmunli o'tkazilishi hamdir.

¹ <https://www.tourismni.com/business-guidance/sector/mice-travel-trade/mice-and-travel-trade-getting-started/what-is-mice/#:~:text=MICE%20stands%20for%20Meetings%2C%20Incentives,Business%20Tourism%20or%20Business%20Events>

Vaholanki, O'zbekiston sayyohlik markazi emas, ko'pchilik mamlakatimiz haqida tasavvurga ega emas, hozirgacha qilinadigan ishlar ko'p. Bizning eng katta muammomiz - infratuzilmaning etishmasligi. To'g'ri, yaqinda bir qancha xalqaro mehmonxonalar, jumladan, Hilton (Tashkent), Wyndham (Buxoro) ochildi, ammo infratuzilma bilan bog'liq muammoni hal qilmoqchi bo'lsak, yanada murakkabroq yondashuv zarur. Xuddi shu yondashuv nafaqat qurilishda, balki tartibga solish va rag'batlantirish dasturini ishlab chiqishda ham qo'llanilishi kerak desak mubolag'a bo'lmaydi.

Davlat manfaati nima? Hukumat O'zbekiston iqtisodiyotida turizm kattaroq rol o'ynashi kerakligiga ishonich hosil qildi. Shuning uchun u mehmonxona biznesini rivojlantirishga qaratilgan keng ko'lamli dasturlarni qo'llab-quvvatlaydi. Masalan, Turizm va sport vazirligi Xalqaro Kongress va Konvensiya Assotsiatsiyasi (ICCA) bilan hamkorlikda MICE turizmini rivojlantirish va O'zbekistonni xalqaro sayyohlik bozorida yangi brend sifatida targ'ib qilish imkonini beradigan yangi qoidalar ustida ishlamoqda. Bu keng imkoniyatlar yaratadigan muhim ish va buni nafaqat Toshkentda, balki butun mamlakat bo'ylab tashkil etilishi kerak. Chunki Farg'ona, Samarqand, Buxoro, Xiva markazlarida ham shunday imkoniyatlarni qilishga yetarlicha sharoit bor.

Toshkentdagi Qozog'iston korxonalari. O'zbekistonga keng ko'lamli biznes tadbirlari o'tkaziladigan joy sifatida, katta qiziqish qo'shni Qozog'iston tadbirkorlari tomonidan namoyon bo'lmoqda. So'nggi yillarda O'zbekiston va Qozog'iston o'rtasidagi hamkorlik yanada mustahkamlanib, ayniqsa, savdo-iqtisodiy sohasidagi aloqalar yangicha ko'lam kasb etmoqda. Qozog'iston Respublikasi Aktobe viloyati hokimi o'rinbosari Mavr Abdullin boshchiligidagi delegatsiyaning mamlakatimizga tashrifi doirasida O'zbekiston Respublikasi Savdo-sanoat palatasida tashkil etilgan biznes-forum ham tomonlar o'rtasida teng manfaatli savdo-investitsiyaviy munosabatlarni rivojlantirish, yangi hamkorlar topishga xizmat qilishi bilan ahamiyatlidir. Ularning ko'pchiligi Toshkent va O'zbekistonning boshqa shaharlarida katta tadbir va forumlar tashkil qilishni ma'qul ko'radi. Mehmonxonalarda Qozog'iston sub'ektlari tomonidan o'tkaziladigan tadbirlarning gavjum jadvali mavjud. Ular o'z xodimlari uchun nafaqat forumlar, balki O'zbekiston bo'ylab sayohatlar uyushtirmoqchi, chunki ular biznesni hordiq bilan uyg'unlashtirmoqchi. Ya'na bir narsani aytish joizki, ba'zi katta mehmonxonalar o'zlarining foydalarini ko'proq shunday tadbirlarni tashkilashtirib olishmoqda.

Xizmat sifati. Shahar markazida qulay joyda, Buxoro xalqaro aeroportidan (BHK) besh kilometr uzoqlikda joylashgan Sahid Zarafshon mehmonxonasi, uning atrofidagi Wyndham, Varaxsha kabi mehmonxonalar Buxoroning MICE turizm markazlari deyish mumkin. Masalan, har birida Kongress-xoll bor. Keling buni yaqinda ishga tushgan Wyndham mehmonxonasi misolida ko'ramiz.

Bu zamonaviy mehmonxona zanjiri 250 tagacha konferensiya yoki 300 ta mehmonni sig'dira oladigan to'rtta sayqallangan maydonga ega bo'lgan biznes anjumanlar uchun qulay joydir. Wyndham Bukhara'da muhim biznes konferensiya, nafis to'y yoki maxsus bayramlar o'tkazish, 1047 kvadrat metr tadbir maydoniga ega bo'lgan zamonaviy, 12 qavatli mehmonxonamiz sakkizta katta zallarni (jumladan, bal zali, banket zali va yaxshi yoritilgan yig'ilish zali xonalari) taklif etadi, ular 300 tagacha ziyofat mehmoni yoki 70 nafar konferensiya mehmonini sig'dira oladi. Bundan tashqari, u yerda ochiq havoda ziyofat yoki yulduzlar ostida kokteyl ziyofati uchun moslashtirilishi mumkin bo'lgan ochiq hovuzli go'zal bog' bor.

Ishbilarmonlik uchun qulayliklarga ega shahar markazida eng maqbul tarzda joylashgan Wyndham Bukhara har qanday korporativ yig'ilishlar uchun idealdir. Murakkab, to'liq xizmat ko'rsatadigan mehmonxonada 10 ta asosiy rahbar uchun boshqaruv kengashi yig'ilishini, 70 ishtirokchi uchun konferensiyani yoki 300 mehmonlar uchun korporativ ziyofatni tashkilashtirsa bo'ladi. Bu yerda sakkizta zamonaviy, yorug'lik bilan to'ldirilgan jumladan, turli o'lchamdagi majlislar zallari, banket majmuasi va bal zalidan iborat.

Xulosa qilib aytganda nafaqat poytaxt shaharlar balki viloyatlarda ham MICE turizmni amalga oshirish uchun juda ham rivojlanayotgan infratuzilmalar bor. Hozir bi faqat Wyndham misolida ko'rdik boshqa Sahid Zarafshon, Varaxsha kabi mehmonxonalarda ham bunday

sharoitlar bor. Toshkent shahrida “Metris Ventures” (Mj Group) va “Hyatt International” kompaniyalari oʻrtasida Buxoro shahrida 5 yulduzli “Hyatt Regency” brend mehmonxonasini tashkil etishga doir shartnomani imzolash marosimi hamda matbuot anjumani oʻtkazilishi ham MICE turizmi rivojlanishi bir pogʻonaga yuksaltiradi.

Foydalangan adabiyotlar

1. “The growing popularity of MICE tourism in Uzbekistan and abroad” Vazira Ostanakulova .The Round Table Proceedings on “MICE industry as a driver of economic development” Management Development Institute of Singapore in Tashkent, 2020. – 52-54 pages.
2. Akhrorova, N. (2023). THE ROLE OF INTERNATIONAL BUSINESS IN THE DEVELOPMENT OF YOUTH TOURISM AND TRAVEL. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 34(34).
3. Axrorova, N. (2023). THE ROLE OF GEO INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE DEVELOPMENT OF YOUTH TOURISM. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 33(33).
4. Khaydarova, D. I., & Djurayeva, N. B. (2022). Influences Instagram on Destination Image of a Country. EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION, 2(5), 60-65.
5. Omonova, N. R. K., & Djurayeva, N. B. (2021). AN OVERVIEW OF HEALTH TOURISM WITHIN THE CONTEXT OF UZBEKISTAN’S TOURISM STRATEGY. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 1(11), 754-759.
6. Ruziyeva, M. (2023). OZBEKISTONNING EKOTURIZM RESURSLARI: KAMCHILIK VA ISTIQBOLLARI. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 32(32).
7. Khabibulloyevna, K. S., & Ergashovna, L. M. (2022). The Importance of Developing Sustainable Tourism. Central Asian Journal of Innovations on Tourism Management and Finance, 3(4), 49-56.
8. Ruziyeva, M. (2023). OZBEKISTON TURIZM SANOATIDA TRANSPORT XIZMATINING TUTGAN ORNI VA AHAMIYATI. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 35(35).
9. Ruziyeva, M. (2023). GASTRONOMIK TURIZMDA INNOVATSIYALAR. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 35(35).
10. <https://udayanetworking.unud.ac.id/lecturer/book/2574-i-gusti-putu-bagus-sasrawan-mananda/introduction-of-mice-meetings-incentives-conventions-and-exhibitions-management-450>
11. <https://www.seebtm.com/en/new-book-for-the-mice-industry-business-events-by-dr-rob-davidson>
12. https://www.researchgate.net/publication/342886973_English_for_MICE_Meeting_Incentive_Convention_Exhibition_Selected_Reading_Materials_and_Exercises
13. <https://oasisinternational.travel/uzbekistan/tours/mice-tourism>

Ruziyeva Maxbuba Tulkinovna

Turizm va mehmonxona xoʻjaligi kafedrası oʻqituvchisi

Shernazarov Gʻayrat Shuhrat oʻgʻli

Iqtisodiyot va turizm fakulteti 2- kurs talabasi

Buxoro Davlat Universiteti

OʻZBEKISTON RESPUBLIKASIDA TURIZM SOHASIDA OLIB BORILAYOTGAN ISHLAR VA ULARNING ISTIQBOLLARI

Bugungi kunda Oʻzbekistonda ijtimoiy hayotning barcha sohalarida keng koʻlamli islohotlar amalga oshirilmoqda va ushbu islohotlarning asosiy maqsadi mamlakat iqtisodiyotini yanada rivojlantirish va oʻzbek xalqining turmush farovonligini oshirish koʻrsatkichidir. Turizm Oʻzbekistonning iqtisodiy rivojlanishi va oʻsishida muhim oʻrin tutadi va keyingi yillarda

Kamolov. X.Z	Turistik hududlarning rivojlanishida transport xizmatlarining roli	81
Ruziyeva M.T., Abdullajonov A. T	O'zbekiston iqtisodiyotida mice turizmining mintaqaviy rivojlanishi va tutgan o'rni	83
Ruziyeva. M T., Shernazarov G'.Sh	O'zbekiston respublikasida turizm sohasida olib borilayotgan ishlar va ularning istiqbollari	85
Xodjayev. A.R	Raqamli marketing strategiyalarining o'zbekistonda turistlar xulq-atvoriga ta'sirini tahlil qilish yo'llari	88
Nimatov. I.X	Mehmondo'stlik industriyasida turistlarni motivlashtirish jarayonlarini boshqarishning xorij tajribasi va ulardan o'zbekistonda foydalanish imkoniyatlari	90
Салимова. С.Ф., Юсупова. С	Перспективы развития гидовой деятельности для страны	96
Karimov. E	Conceptual aspects of events in tourism: evolution and characteristics	98
Kuvandikov. A.R	Example of thailand convention and exhibition bureau (tceb) as a tool of increasing attractiveness of destination based on M.I.C.E tourism	100
Axrorova. N.U	Dunyo miqyosida talaba va yosh sayyohlarning oqimiga ta'sir qiluvchi omillar	103
Bekzod. Sh. Sh., Ibragimov.N.S	Inklyuziv turistik hudud targ'ibotida veb kontentlarning o'rni	107
Jafarova. Kh.Kh	Conservation and promotion of bukhara's historical center using digital technologies	113
Мукумова. Н.Н	Использование искусственного интеллекта в высшем образовании	115
Yorieva. D.O	Innovatsion marketingning bozor iqtisodiyotidagi o'rni	120
Содиқова. Н. Т	Тадбиркорлик соҳасини малакали кадрлар билан таъминлашнинг асосий йўналишлари	122
Таджиддинов. Д. Ш	Привлечение инвестиций в сферу туризма в Узбекистане	128
Radjabova. M. A	O'zbekiston hududlarida etnografik turizmni rivojlantirish imkoniyatlari	131
Ruzieva. Z. S., Khurramov. O. K	Ways to effectively use internet marketing opportunities in the development of tourism	134
Ro'ziyeva. Z. S	Turizmni rivojlantirishda internet marketing imkoniyatlaridan samarali foydalanish yo'llari	138
Murodjon. U. E., Iroda A. S	O'zbekiston turizm salohiyati iqtisodiyotning ertasi	143
Эргашева. А. Ф	Роль государственных привилегий в поддержке ремесел	146
Mahmudova. N. O'	Ta'lim turizmi xizmatlari bozorining xalqaro ko'lami	148
Muxtarov. Sh.K	Oliy ta'lim tizimini strategik boshqarishda xorijiy tajribalar va ularni o'zbekistonda qo'llash imkoniyatlari	152
O'roqova. D. B., Abdullayev.N. X	Tibbiy turizmning nazariy asoslari va asosiy yo'nalishlari	156
Abdullayeva. H. N., Nurnazarova R. N	Turizmga ta'lim, milliy urf-odatlar va xunarmandchilikni takomillashtirish omillari	159
Abdullayeva H	Bozor iqtisodiyoti sharoitida tadbirkorlikni rejalashtirishning nazariy-uslubiy asoslari	161